

Motion till riksdagen
2012/13:So528

av **Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)**

Barns rättigheter i vardagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka skolans styrdokument så att elever under sin skoltid ska få utbildning i barnkonventionen.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av hur myndigheter, kommuner och landsting förverkligar barnkonventionen.

¹ Yrkande 1 hänvisat till UbU.

Fel! Okänt namn på

Barn har rätt till utbildning i barnkonventionen

För att kunna ställa krav och stå upp för sina rättigheter måste man i grunden känna till dem. Allt för många barn har aldrig fått utbildning eller ens information om FN:s barnkonvention. Det visar undersökningar från bland annat barnrättsorganisationer som Unga Örnar och Rädda Barnen.

Under de första tio åren med barnkonventionen sattes det av pengar för att olika frivilligorganisationer skulle kunna sprida kunskap om barnkonventionen till landets skolelever. Skolmaterial togs fram och en rad olika insatser bidrog till att 90-talets barn fick en ökad kunskap om sina rättigheter. Idag finns inte samma möjlighet och stöd till barnrättsorganisationerna. Barnrättskommittén har också i den svenska granskningen lyft fram kritik mot den låga kunskapsnivån bland barn och ungdomar om barnkonventionens innehåll. Kunskapen om barns rättigheter bland lärarna är också alltför låg. Detta är en utveckling som måste brytas. Barn har rätt till kunskaper om sina rättigheter.

Skrivningarna i skolans styrdokument måste stärkas så att elever under sin skoltid blir utbildade i barnkonventionen. Det är grundläggande att varje barn känner till sina rättigheter och lär sig mer om dem.

Myndigheter, kommuner och landsting behöver granskas

FN:s generalförsamling antog barnkonventionen den 20 november 1989. Under snart 25 år har mycket positivt hunnit hända och barns rättigheter har på en rad områden stärkts genom åren.

Riksdagen antog i slutet på 90-talet en nationell strategi för att förverkliga FN:s barnkonvention där barnkonventionen blev ett verktyg i arbetet med att steg för steg förbättra barns villkor i vårt land. År 2010 antog riksdagen en ny strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige.

I båda dessa strategier har det lagts ett tydligt ansvar på våra myndigheter, kommuner och landsting. Myndigheter, kommuner och landsting ska exempelvis tolka och tillämpa lagar och förordningar så att åtagandena enligt barnkonventionen och andra internationella överenskommelser som rör barnets rättigheter respekteras i praktiken, i beslut och åtgärder.

Vidare ska barnets rättigheter tillgodoses, som medborgare, patient, konsument eller elev. Det ställer krav på att myndigheter, landsting och kommuner inom sina verksamhetsområden förmedlar och tillhandahåller anpassad information till barn om deras rättigheter och hur rättigheterna kan tillgodoses. Det gäller såväl i enskilda ärenden som i frågor där barn som kollektiv är berörda.

De statliga myndigheter som arbetar med frågor och verksamheter som rör barn har i sin tur ett ansvar att skapa förutsättningar för samverkan och samordning med utgångspunkt i barnets rättigheter inom den egna myndigheten, i

Fel! Okänt namn på

förhållande till andra myndigheter och i relation till den samverkan och styrning som sker gentemot kommuner och landsting.

Tyvärr visar undersökningar hos Barnombudsmannen att det är alltför lång väg kvar innan man kan säga att barnkonventionens intentioner finns med som ett naturligt led i statliga myndigheters verksamhet och ute i våra kommuner och landsting. Tanken att detta beror på att det är just barn som berörs oroar oss. Men det är ett faktum att denna fråga inte prioriteras.

För att slå fast att barns villkor ska behandlas på samma sätt och med samma allvar som vuxnas villkor behöver det snarast göras en översyn av hur myndigheter, kommuner och landsting arbetar för att förverkliga den nationella strategin för FN:s barnkonvention.

Stockholm den 1 oktober 2012

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Ann-Christin Ahlberg (S)

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Kerstin Haglö (S)

Monica Green (S)

Carina Ohlsson (S)

Isak From (S)

Marie Nordén (S)

Åsa Lindestam (S)